

XL. ÉVFOLYAM

II. SZÁM

MOZGÁSBAN

GRAFFITI-MENTESÍTÉS

MISS BKV – SZAVAZZANAK A LEGSZEBBRE!
BEMUTATJUK KLADOS GUSZTÁVOT, A DBR PROJEKTIGAZGATÓJÁT
KETTŐS ÉVFORDULÓ A DÉL-PESTI GARÁZSBAN
KÖZLEKEDJ OKOSAN! – A SZÓ, A MOSOLY INGYEN VAN

VEZÉRIGAZGATÓVAL A METRÓÁLAGÚTBAN

Sajtóbejárás keretében tekinthették meg 2008. november 5-én délelőtt az újságírók az épülő 4-es metró budai oldali állomásait Dr. Kocsis István vezérigazgató, valamint Klados Gusztáv, a DBR október végén kinevezett új projektigazgatója vezetésével. A program reggel 9 órakor a kelenföldi Információs Központban kezdődött, ahol a vezérigazgató tartott rövid, az aktuális kérdésekről szóló előadást, majd a munkavédelmi oktatást követően lementek az újságírókkal a pajzsindító aknába.

Dr. Kocsis István végigjárta az épülő állomásokat

csis István, vezérigazgató az újságírók kérdésére. – A pajzsok is remélhetőleg hamarosan újraindulhatnak, ehhez azonban még szükséges a hatóság jóváhagyása. Ha az megszületett, akkor is csak az állomás dobozszerkezetéig mehetnek, hiszen a Gellért téri állomás belső falazatát be kell a kivitelezőnek építenie annak érdekében, hogy a Műegyetem CH épületének további süllyedését megállíthassa a DBR. A BAMCO konzorcium többletköveteléseit is kezelik a szakemberek, jelenleg úgy tűnik, hogy sikerül mindkét fél számára elfogadható megoldást találni. A Fővám tér sorsa szintén rendeződni látszik, a peron-alagút eltolásával és a választott segéd-eljárások (csőernyős és fagyasztás) alkalmazásával.

A máskor betongyűrűket szállító kisononattal végigjárták valamennyi állomást a budai oldalon a pajzsig. Az óriási, több mint 100 méteres pajzsszerkezet megtekintését követően átbuszoztak a BKV különjáratával a Gellért terre, ahol 13 órakor lezárult a program. A nagy érdeklődésre tekintettel a bejárás végén az az elhatározás született, hogy a Fővám téri kérdés rendeződésének apropóján szerveznek egy második etapot is a pesti oldalon.

A jó hangulatú rendezvényen az M1, a TV2, az RTL Klub, az ATV, a Duna TV, a KlubRádió, az MTI, a Hírszerző, az Index, a Blikk, a Napi Gazdaság és a Népszava vett részt.

– Valamennyi helyszínen haladnak a munkálatok, épülnek az állomások – mondta el Dr. Ko-

Valamennyi helyszínen haladnak a munkálatok

Vezérigazgatóval a metróalagútban 2.

TARTÓZKODÓ – A nyúl és a kalapács 3.

VEZETŐFÜLKE – Beszélgetés Klados Gusztávval 4.

A mi építkezésünk leginkább ahhoz a helyzethez hasonlít, mint amikor valaki tataroztatja a lakását. A koszt és zajt okozó iparosokat nem szeretjük, úgy érezzük, türelmünk nem tart ki a munkálatok befejezéséig.

PANORÁMAABLAK 5.

TEREPJÁRÓ – Gumírozott útközöfelület 6.

KÖZLEKEDJ OKOSAN! – A szó, a mosoly ingyen van 8.

KÖZTISZTASÁG – (Tisztán) szeretem Budapestet 9.

„Az a legnagyobb baj a firkálásokkal, hogy tehetetlenek vagyunk. Mi, járművezetők nem tudjuk megakadályozni, hogy összerondítsák a buszt.”

MISS BKV SZÉPSÉGVERSENY – Szavazzanak a legszebbre! 10-11.

VISSZAPILLANTÓ – Kettős évforduló Dél-Pesten 12.

FÉNYSZÓRÓ – Együtt öregszünk 13.

Legát Tibor kollégánk könyve, a Közlekedik a főváros nemcsak olvasmányos és gazdagon illusztrált kötet, hanem hiánypótló munka is. A szerző pedig húsz éve lapunk munkatársa.

KÜLÖNJÁRAT – Szegő András – Változnak az idők 14.

UTAZNI JÓ! Léner Péterrel, a József Attila színház igazgatójával 15.

TESTEDZÉS – Várakozáson felül szerepelnek a futballisták 16.

REJTVÉNY 17.

APRÓHIRDETÉS – Keres-kínál 18.

HÓNAP KÉPE – Magyar János fotója 19.

A NYÚL ÉS A KALAPÁCS

tartózkodó

„A kis nyuszi elindul a szomszédba, hogy kölcsönkérje a medvétől a kalapácsot, de útközben hatalmába keríti a kisebbrendűségi érzés. Addig addig stresszeli magát, hogy amikor végre szembetalálkozik a medvével, hisztérikusan ráüvölt: Tudod, kinek kell a hülye kalapácsod medve ...!?”

Ember-létünk egyik legmeghatározóbb élménye és igazsága, hogy nem tudunk nem kommunikálni. Az ember ugyanis társas lény, szüksége van arra, hogy – szavakkal, vagy anélkül – örömet, bánatát megossza a körülötte élőkkel. Születésünk pillanatában sírásunkkal jelezzük, hogy itt vagyunk, megérkeztünk, és utána még egy ideig ez a legfőbb eszközünk arra, hogy éhségünket, fájdalomunkat, érzéseinket hírül adjuk környezetünknek. Később jönnek a szavak, amelyek a világ leggyilkosabb fegyverei és a leghatásosabb gyógyszerei is lehetnek egyszerre. Csak tudni kell bánni velük. De vajon hogy jön ehhez a fenti vicc már-már ősrégi és elkopott humor...?

Vesztett már össze párjával azért, mert az nem hajtogatta rendesen össze az ingét? Emelte már fel a hangját, mert rendrakás címén elpakolta megszokott helyéről az Ön dolgoit? Csapta már be orra előtt az ajtót kamasz gyermeke, pedig Ön csak azt kérte, máskor jelezze előre, ha barátokat vár? Na és az utasok... Vágtak már fejéhez sértő szavakat, mert a forgalom miatt öt percet késett? Kérték már ki dühösen, hogy ellenőrizni merésze a bérletek érvényességét? Kiabáltak már Önnel a telefonban, mert rossz buszra szálltak és eltévedtek?

Ha ismerősek a helyzetek, talán a viccbéli medve megrökönyödését is könnyebb elképzelni. Szegény feje honnan is tudhatta volna, hogy a nyúl azért üvöltözik vele, mert rossz napja van, talán kicsit fél is tőle, ezért dühös magára? Legtöbbször mi is apró-cseprő dolgok miatt vitázunk megkeseredetten, arra zúdítjuk haragunkat, féltelmeinket, sérelmeinket, aki rossz pillanatunkban épp kéznél van. Holott a probléma igazi oka egy undok barátnő, egy igazságtalan főnök, egy gyengébb iskolai osztályzat. Vagy rosszabb esetben egy súlyosan beteg családtag, egy tönkrement házasság, egy elvesztett munkahely...

Kommunikálnunk kell, ez nem vitás. A hangsúly azonban a hogyan-on van. Azok pedig, akik munkahelyükön is emberekkel foglalkoznak, nap mint nap saját bőrükön érzik mind ezt. Ahogy mi itt, a BKV-nál. Az ügyfélszolgálaton, a pénztárakban és ellenőrként ez nem kétséges, de ne gondoljuk, hogy járművezetőként magunkra csukhatjuk a fülkeajtót, és kirekeszthetjük a világot. A buszon, a villamoson, a trolin, a HÉV-en és a metróon is akadnak helyzetek, amelyeket személyesen kell megoldanunk. Udvariassan, mosolyogva, határozottan és hatékonyan. Akkor is, ha ez néha nehéz, és akkor is, ha rossz napunk van.

Mostani lapszámunkban írásainkkal ebben is szeretnénk segíteni. A *Terepjáró* (6. 7. oldal) és a *Közlekedj okosan!* (8. oldal) rovatokban személyes példákkal, gyakorlati tanácsokkal, a *Különjáratban* (14. oldal) pedig Szecsődiné Kollár Krisztina, diszpécser kollégánknak utasokhoz írt, elgondolkodtató levelével.

A viccbéli nyuszikának pedig azt üzenjük: Ne féljen, de szép szóval kérje azt a kalapácsot!

A szerkesztőség

„EGY KÉRÉSEM VAN: HAGYJANAK DOLGOZNI!”

Beszélgetés Klados Gusztávval, a 4-es metró új projektigazgatójával

Talán újságírói túlzás, de számomra a 4-es metró építkezésének első embere mindig karmester, aki olyan zenekart vezényel, amelyben minden hangszer csupán szólót kíván játszani, és ez időnként az összhang rovására megy. *Klados Gusztáv* három hónapja került a DBR Metro projektigazgatói székébe, azóta ő a budapesti metróépítkezés „karmestere”. Hogy ez nem könnyű feladat, abban biztosak lehetünk...

Az embernek az az érzése, hogy miközben a 4-es metró már szinte mindenki utazni szeretne, az építése meglehetősen vegyes érzéseket vált ki. Ez tévedés, vagy valóban ilyen a közhangulat?

Tulajdonképpen ez így van. A mi építkezésünk leginkább ahhoz a helyzethez hasonlít, mint amikor valaki tataroztatja a lakását. A koszt és zajt okozó iparosokat nem szeretjük, úgy érezzük, türelmünk nem tart ki a munkálatok befejezéséig. Egy ekkora építkezés, mint a 4-es metróé, menthetetlenül kosszal, útvonallezárásokkal, zajjal jár. Abban viszont biztos vagyok, hogy amikor a 4-es metró kész lesz, mindenki nagyon büszke lesz rá. Jelentősen tehermentesíteni fogja Budapest jelenleg túlszűfolt közösségi közlekedését, de a végső megoldást csak az jelentené, ha a tervezett hosszabbítások után a főváros még legalább két-három vonalat építené.

Nem titok, hogy az építkezésnek rengeteg alvállalkozója van, és ezeknek a cégeknek - finoman szólva is - nem mindig azonosak az érdekeik. Hogy lehet koordinálni ennyiféle céget úgy, hogy „egyfelé húzzanak”?

Az építkezést megelőzően a megbízó különböző szerződéseket kötött a vállalkozókkal. Minden vállalkozó szeretné a saját maximális hasznát elérni, de a többiekkel

való túl szoros kooperáció általában csökkenti az elérhető nyereséget. Az új vezetés arra törekszik, hogy egyfajta összhangjöjjön létre közöttük, a vállalkozók pedig jól és hatékonyan működjenek együtt. A magyar

média által „lerágott” BAMCO-követelések ügye régebbi eredetű. Az alapfilozófia az volt, hogy az alagútépítéshez tartozó valamennyi munkát a BAMCO végezze, az állomásokat pedig más vállalkozók építsék meg. Már a tervezési fázisban felmerült a kérdés, hogy melyik megoldás lenne a jobb: egy fővállalkozó kezébe adni minden munkálatot és kulcsrakész „végterméket” kapni, vagy felbontani a feladatokat, és különböző cégeket megbízni velük. Hamar kiderült, hogy a kulcsrakész megoldás sokkal drágább a részletekre bontottnál. Ha a többvállalkozós variációt választja egy megbízó, elengedhetetlenül szüksége van egy olyan menedzsmentre, amely képes a nagyszámú, sokszor ellenérdekelt vállalkozót összefogni, és együttműködésre kényszeríteni őket. A BAMCO-val való jogvitánk több okra vezethető vissza. Az egyik az építkezés időben való elcsúszásából következő jogos követelés, a másik a különböző vállalati kultúrák ütközése. Teljesen másképp áll hozzá egy munka teljesítéséhez, vagy a felmerülő pluszkövetelések realizálásához például egy észak-európai, vagy egy dél-európai cég. A munkálatok megkezdése előtt minden cég igyekszik a másik alá ígérni. Ez néha azt eredményezi, hogy a nyertes cég olyan ajánlatot tesz, amelynek realizálása esetén nem lenne haszna. Így arra kényszerül, hogy az építkezések során

névjegy

Klados Gusztáv 1947-ben született, 1972-ben szerzett mélyépítő mérnöki diplomát a Műegyetemen. Családja azt szeretne volna, ha az orvosi hivatást választja, de a KÉV-Metrónál dolgozó nagybátyja unokaöccsét is odacsalta. Segéd munkásként kezdte, majd végigjárta a föld alatti munka valamennyi stációját. Bejárta a világot, és szinte mindenütt épített alagutakat. Első külföldi munkája egy belgrádi vasúti alagút előkészítése volt, ott még a KÉV kiküldöttjeként tanította is a helyieknek a magyar alagútépítési módszert. Részt vett a kalkuttai 4/b metrószakasz építésében, később az 1/a szakasz befejező munkálataiban is. Ezt követően a La Manche-csatorna alatt épült „Csalagút” egyik alagútjának kihajtását vezette. Majd Dél-Afrikában épített alagutakat, és izgalmas feladat volt az athéni metró 2-es és 3-as vonalának építése is. A nevéhez fűződik egy 12 km hosszú alagút építésének vezetése Szingapúrban. Megszerette Délkelet-Ázsiát, ezért elvállalta a 9 km hosszú Kuala Lumpur-i, nagy átmérőjű SMART-alagút építését. Projektigazgatóként a 23 km hosszú repülőtéri expressz metró építését irányította Új-Delhiben. Ilyen egyedülálló referenciákkal foglalta el idén nyáron a budapesti 4-es metró projektigazgatói székét.

próbáljon meg vélt, vagy valós indokok alapján pluszköltségeket elfogadtatni a megrendelővel, hogy anyagilag utolérje magát. A BAMCO követeléseinek egy része reális és abból ered, hogy ez az építkezés időben csúszik. Természetes, hogy az extra idő extra költségekkel jár (munkaerő, energia, gépbérlet stb.). Nagyon úgy tűnik azonban, hogy ez a vita rövid időn belül lekerülhet a média étlapjáról. A BAMCO legfelső vezetőjével az elmúlt napokban sikerült elfogadható kompromisszumra jutnunk. Kevés szó esik arról, hogy válsággal terhes világunkban mit jelent a 4-es metró, mint munkáltató. Ez a beruházás jelenleg is több mint 1200 embernek ad biztos munkát szűken értelmelve, tágabb értelemben ennél jóval többnek.

Mennyibe fog kerülni végül a 4-es metró, és mikorra lesz kész?

A véghatáridő és a végköltségvetés mindig a korábban tervezett, de még előttünk álló feladatok helyes megoldásának függvénye. Igyekszünk a két szakasz 517 milliárdos, illetve az első szakasz 353 milliárdos költségvetésén belül maradni. A fúrópajzs jelenleg Budán áll, és el kell jutni a Keleti pályaudvarig. Ez azt jelenti, hogy még beláthatatlan, mennyi költségnövelő és menetközben felmerülő akadályba ütközünk. Csak példaként említem, hogy az építkezés időbeli elcsúszása miatt például a határidőre elkészült elektromos berendezéseket a vállalkozónak tovább kell tárolnia számunkra, ami jelentős, és nem kalkulált pluszköltség. Azon dolgozom, hogy 2011 év végére elkészüljön a vezető nélkül közlekedő, szinte teljesen automatizált, világszínvonalú 4-es metró. A napokban nyilvánosságra hozott, a jelen problémáihoz is igazodó módosított ütemterv szerint ez lehetséges. Ehhez az kell persze, hogy ne adódjanak már jelentősebb nehézségek.

Ha friss igazgatói székében egy jó tündértől kívánhatna valamit, mi lenne az, és mihez kezd, mik a tervei a 4-es metró befejezése után?

Ami azt illeti, ha a tapasztalataimra szükség lesz 2011 után is, és megkeres egy kedvemre való cég valamilyen szakértői munkával, el fogom vállalni. A nem létező jó tündérhez pedig csupán egyetlen kéréssem lenne: hagyjanak dolgozni! Ha a ki-nevezésemkor megbíztak a szakértelmemben, higgyék el, hogy az ki fog tartani a munka végeztéig.

sg

A KOR ÜNNEPÜNNEPE

„Bizony hajlajatok meg az öregebbek előtt...”. Kosztolányi verse az Idősek Világnapjának mottója is lehetne. Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg ezt az eseményt, és azóta minden év október 1-jén megemlékezünk a Föld mintegy hatszázmillió idős lakosáról. A Nyugdíjasok Szakszervezete szintén ebből az alkalomból tartotta ünnepségét október 2-án, a Száva Nyugdíjas Klubban. A rendezvényen, az ünnepi köszöntők után, Berentei Péter táncdalénekes szórakoztatta a volt BKV-dolgozókat.

85 nyugdíjasunk vett részt az ünnepségen

ÉLETET MENTHET!

Decembertől az Akácfa utcai főportán található egy kézi defibrillátor, amellyel vészhelyzet esetén bárki, egészségügyi szakképzettség nélkül is könnyen segíthet a rászorulóknak. A gép felnyitás után magyar nyelvű utasításokkal segíti a használatot, vérnyomást, szívritmust mér, és szükség esetén újraindítja a szívet. Szívroham esetén ugyanis már ötperces oxigénhiánytól is súlyosan károsodik az agy. Éppen ezért, ha baj van, ne féljünk használni! Kárt nem okozhatunk, hiszen ha a készülék érzékeli, hogy nem szívprobléma áll fenn, nem ad áramütést.

RÓLUNK, NEKÜNK ÍRTÁK

„Minden betűt ki szoktam olvasni!” „Színes képeket raknék be a hétköznapi forgalomban résztvevő járművekről, vezetőkről, karbantartókról munka közben.” „A hónap fotója jó ötlet, nem kell nagy méretben úgy, mint eddig.” „Az év elején kigyújtottam, hogy addig az egész oldalas színes képek (posztterek) milyen arányban ábrázolják az egyes járműfajtákat. Egyértelmű a villamos túlsúlya, ami nekem buszosnak nem szimpatikus.” „Szívesen látnék egy olyan rovatot, amiben lenne egy fényképes, rövid bemutatkozás kollégákról.” „Kéthetente és nem havonta kellene megjelentetni.”

Ilyen, és ehhez hasonló vélemények érkeztek olvasóinktól a kitöltött kérdőíveken. Ez is azt mutatja, hogy sokan olvasnak, dicsérnek, bírálnak bennünket. Előbbiek jól esnek (Kinek nem?), utóbbiakból pedig tanulunk, ötleteket merítünk, hogy még színesebb, még olvasmányosabb lapot nyújthassunk át Önöknek hónapról hónapra! Ehhez továbbra is várjuk véleményeiket – kérdőívvel és kérdőív nélkül is! Kérdőívünket az e-hírlevélben folyamatosan megtalálják, és októberi számunkból is kivághatják, visszaküldhetik nekünk ezután is. Ezeken kívül is bármikor örömmel fogadjuk leveleiket, kritikáikat, ötleteiket, véleményüket a mozgasbanmagazin@bkv.hu e-mail címen, vagy postai címünkön. Írjanak, telefonáljanak nekünk, dolgozzunk együtt, egymásért!

Mozgásban magazin szerkesztősége

GUMÍROZOTT ÜTKÖZŐFELÜLET

Az ügyfélszolgálati csoport

Az ügyfélszolgálat a frontvonal kevésbé számontartott, ám elengedhetetlen része. Ez a maroknyi csapat foglalkozik a BKV-hoz személyesen, telefonon és írásban érkező utasészrevételekkel, a pótdíjtartozások beszedésével, a talált tárgyakkal. Ezek mellett pedig BKV-s ajándéktárgyak, térképek, jegyek és bérletek értékesítésével. Ha valaki háttér munkát végez, el sem tudja képzelni, hogy a frontvonalban mennyire eseménydús az élet. Még a járművezetőknek sem csupán a meglepetésszerű forgalmi helyzetekkel kell megbirkózniuk, a többieknek pedig - legyen szó ellenőrökről, vagy pénztárosokról - szinte csak emberekkel van dolguk. A lényeg pedig mindig az, hogy első az utas.

Az ügyfélszolgálati pulthoz

éppen ajándéktárgyak érkeztek, ezeket veszi lajstromba Nagy Emese és Rafael Tiborné. Mondják, meglepően kelendők az ajándéktárgyak, főként a könyvek és a viszonylatjelző táblák – van, akinek a közlekedés a hobbi. Elsősorban persze nem boltként funkcionál a helyiség. Sokkal inkább gyóntatófülke, pszichoterápiás kurzus és tisztítóút valamiféle furcsa keve-

nyi, hogy ez a felület minél gumírozottabb legyen.

– Mindenképpen hasznos, ha bejön egy ügyfél és elmondja, vagy leírja mi történt vele. Mi ezeket a visszacsatolásokat mindig megköszönjük – kapcsolódik a beszélgetésbe Rafael Tiborné. – Van úgy, hogy egy utas összetűzésbe keveredik egyik ellenőrünkkel vagy járművezetőnkkel, aztán nálunk vezet le dühét. Ha azt látja, hogy megértőek vagyunk és nyugodtak, akkor ő is megnyug-

valy 285 ezernél is több pótdíjfelszólító levelet küldtek ki, idén, október végéig pedig több mint huszonnégyezer írásos észrevétel érkezett a tavalyi tizenhatezerhez képest. Ezek legnagyobb része e-mail, kisebb hányada postai levél és bejegyzés.

A további számokból nem csak az tűnik ki, hogy vannak slágertémák – mint a paraméterkönyv-változás –, de az is, hogy az emberek inkább akkor ragadnak tollat, ha valami, vagy valaki megbántotta őket. Épp ezért szerinte igazából nem a panaszok számának csökkenése a reális célkitűzés, hanem a panaszok miertjének a megváltoztatása.

– Mivel a pótdíjazással kapcsolatos reklamációkat is mi fogadjuk, az emiatt adódó stresszből kollégáinknak bőven kijut – mondja a csoportvezető. – Épp ezért évente kétszer ügyfélszolgálati tréningen veszünk részt Balatonfenyvesen, ahol a trénerek felméri a kollégák pszichés állapotát, stresszoldó technikákat tanítanak, és szituációkat gyakorolhatunk.

Kevésbé stresszes hely a

talált tárgyak kezelése,

a járműveken és megállóban elhagyott tárgyaik gyülekezőhelye. Persze nem mindegyiké. Az elveszített tárgyaknak csupán egyötöde kerül vissza a tulajdonosához. Egy úr a szerencsés húsz százalékából az imént kapta vissza ellopott tárcáját, benne az iratait, meg egy kis aprót. A zsebtolvaj siettében benne hagyta.

– Általában csak kirántják belőle a papírpénzt, és a tárcát már dobják is le a földre – mondja Bite Gábor a talált tárgyak egyik őre. – A zsúfolt járművön aztán az utasok berugdossák az ülések alá, és a végállomáson a járművezető megtalálja. Ha benne vannak az iratok, akkor értesítjük a tulajdonost, ahogy az iménti urat is.

Ha nincs megfelelő nyom, amiből a tulajdonos kilétét meg lehetne állapítani, akkor várnak, hátha jelentkezik érte valaki.

Szűrő az ügyfelek és a cég között

réke, mert bár ide is fordulhatnak szimplán csak a menetrendért és információkért az utasok, a legtöbben mégis panaszkodni térnek be. Vagy a pótdíjazás mértékét, esetleg magát a tényt tartják indokolatlannak, vagy valami más sérelem érte őket.

– Mi úgy működünk, mint egy szűrő az ügyfelek és a cég között – mondja Nagy Emese, mikor egy szusszanásnyi időhöz jut. – Kívülről objektíven kell figyelniük a dolgokat, és ami a legfontosabb, az ügyfélnek egészen addig igaza van, míg az ellenkezője ki nem derül. Folyamatosan tudatosítani kell magunkban, hogy személyünk nem célpont, csak ütközőfelület. A mi dolgunk any-

szik, sőt olykor még elnézést is kér paprikás hangulatáért.

Az ügyfélszolgálati csoport három helyszínen található: most az Akácfa utca 18-ban vagyunk. Itt lehet tehát panaszkodni, de itt van a talált tárgyak kezelése és az adminisztráció is. Itt dolgozzák fel a BKV-hoz levélben és e-mailen érkező észrevételeket, és rendszeresen ellenőrzik a szolgálati helyeken található Vásárlók könyvét. Az állandó és az eseti statisztikákat is itt állítják össze, amelyeket a BKV felhasznál szolgáltatásának javítására.

Szűts Katalin csoportvezető a statisztikákat mutatja. Pár meglepő adat: Ta-

Polcokon rendszerezik az árva holmikat, és úgy tűnik, már készülnek a télre. Egy – még üres – polcon virít a felirat: sapka, sál.

Három hónapig őrzik a dolgokat, aztán a szebbeket megveszi a BÁV, a többi megy a megsemmisítőbe. Egészen hihetően, hogy miket tudnak elhagyni az emberek! Előfordult már babakocsi, centrifuga, tévé, bicikli, és rengeteg esernyő. De ki gondolná, hogy tavaly összesen több mint három és félmillió forintnyi pénzt is találtak a járatainkon. Nagy része a zsebmetszett pénztárcák apróiból gyűlt össze – ezek még visszakérülhetnek gazdájukhoz –, viszont a véletlenül kirántott és becsületesen beszolgáltatott tízezresünk mindenképpen (ha csak nem tudjuk megmondani a sorozatszám-

Elhagyott tárgyaink gyűlekezőhelye

mát) az államkincstárat gyarapítja.

– Egyszer kettő, befőttesüvegben tárolt patkányt, máskor meg kilenc fehér egert vetett ide a sors. A patkányokat az egyik kolléga végül hazavitte – meséli Gábor –, az egerek pedig az állatkertbe kerültek, vélhetően az ott lakó pítón nagy öröme.

Az Akácfa utca 20. földszinti lakásában rendezkedett be a Call Center, vagyis a

telefonosszolgálat.

A telefonközpont,

bár hosszú múltja van, idén júniustól lett igazi éjjel-nappal hívható call center – igaz, mindezt már a hívó saját költségére. Az önköltséget azért vezették be, mert az ingyenes korszakban sokan szórakoztak azzal, hogy zenét közvetítettek, különleges tudakozónak vagy éppen lelkeség-szolgálatnak használták a költségmentesen hívható telefonszámot.

– A fejlesztés után jelentősen javult a szolgáltatás színvonala – mondja *Sonkolya Irén*, a Call Center vezetője. – Szoros a kapcsolatunk a forgalomirányítással és más területekkel. Követjük a változásokat, hiszen emiatt telefonálnak a legtöbben. Sokan útvonalat terveztetnek velünk, sőt a közintézmények címeit tudakolják, és ha meg is mondjuk, akkor nagyon tudnak örülni. Megesett már az is, hogy egy iskolai kiránduláshoz részletes útvonaltervet állítottunk össze, érintve a város nevezetes pontjait. Mostanában a paraméterkönyv-változások miatt hívnak sokan, meg persze panaszkodnak, de azért jönnek dicséretetek is. Ezeket mind továbbítjuk az illetékes szakterületek felé. A BKV honlapja számunkra munkaeszköz, emellett látjuk még a zavarlistát is, és forródrótnak van a fődiszpécseri szolgálat-hoz.

Ha felhívjuk a BKV infovonalat (06-1-BKV-INFO, azaz 06-1-258-4636), egy menürendszerben találjuk magunkat. Az ilyen rendszerben mindig a választott témához leginkább hozzáértő kollégához irányul a hívás. Ha ő épp foglalt, akkor a második leginkább hozzáértőhöz, és így tovább. Arra törekednek, hogy a beérkező megkeresést egyetlen hívással megoldják, de ha ez nem lehetséges, visszahívják az illetőt, vagy kívánság szerint e-mailben, levélben üzennek. – Mind a négy kolléga minden szinten

ki van képezve. Ez elengedhetetlen, hiszen naponta átlag 80-90 hívás érkezik fejeként, de extrém esetekben – például sztrájk idején, vagy legutóbb a NATO csúcs miatt –

Egyetlen hívással megoldani

ez a szám felszökhet akár napi 250-re is.

A beszélgetések rögzítve vannak, ami nem csak a beszélgetések pontos tartalma miatt fontos. Megtörtént már, hogy egy gyerekhang bombával fenyegetőzött. Persze ebből egy szó sem volt igaz, és a rendőrök a felvételek alapján másfél órán belül megtalálták a tettest.

Aszomszédban, a 22-es szám alatt a

pótdíjirodában

nagy a sürgés-forgás. Ajtaja folyton nyílik, pedig nincs az az ügyfél, aki könnyű szívvel tér ide be. Az ügyfélszolgálati munkatársak közül leginkább itt kell ütésállónak lenni. Sajnos szó szerint is, hiszen megtörtént már, hogy az egyik kollégát gázspray-vel megvakították. Azóta nyolcmilliméteres golyóálló üveg, biztonsági ór és pánclajtó

MEGHÍVÓ

a karácsonyi ünnepváró műsorra

Ideje: 2008. december 6. (szombat) 10-14 óráig

Helye: BKV Előre SC Sporttelep, VIII. Sport u. 2.

MOSOLYT A SZEMEKBEN MELEGSÉGET A SZÍVEKBEN

A műsor szereplői: Gyermektánc - Krea Dance Sportegyesület; Vili és Ibolya bohócok; Kolompós együttes; Szandi; Tombola és sok-sok játék, vetélkedő; Étekezést és üdítőitalt díjmentesen biztosítunk a gyermekek részére, a gyertyagyújtást követően ajándécsomaggal kedveskedünk.

Rendezvényünk fővédnökei: Hagyó Miklós, főpolgármester-helyettes; Dr. Kocsis István, vezérigazgató
Kellemes ünnepeket és jó szórakozást kívánunk!

(Kérjük a kedves szülőket, hogy gyermekeik sport ill., gumitalpú cipőben vegyenek részt a rendezvényen, a terem burkolatának megóvása érdekében!)

BKVTTE KTTBSZ elnökség

„Kérem, uram! Egy részeg utas a busz hátuljában egy széklábbal hadonászik... Legyen szíves tenni valamit, mert így nem lehet normálisan utazni, és a végén még valaki megsérül!” A helyszín – bár lehetne valamelyik körút is – most a balatonfenyvesi üdülő oktatóterme. A szereplők – bár lehetnének szolgálatban is – most civil járművezetők, oktatók. A helyzet – bár lehetne valóságos is – most szerepjáték. A javasolt megoldást pedig („Maradj a fülkében, mert úgyis levernek!”) nem gondolják komolyan. Sem most, sem élesben.

A SZÓ, A MOSOLY INGYEN VAN

De ha ezt nem gondoljuk komolyan, akkor mégis mit tehet ebben a helyzetben a járművezető? És mit tegyen akkor, ha késés miatt őt veszik elő, „beszólnak” az utasok? Hogyan kezelje a megállót elfoglaló terepjáró indulatos sofőrjét? Hogyan oldja meg vitáit a pihenőben, hogyan védje meg magát panasz esetén a főnökeivel szemben? Egy biztos: kommunikálni kell! De mégis hogyan?

AZ AGRESSZIÓ NEM MEGOLDÁS

– Nincsen egy helyes válasz, csak sok jó, amelyet mindenkinek az adott szituációhoz igazodva, saját egyéniségének megfelelően kell kiválasztania – mondja Kende Péter, az Autóbusz és Trolibusz Forgalmi Főmérnök-ség vezetője. Az ő ötlete volt ez a két napos novemberi továbbképzés a dél-pesti, kőbányai, cinkotai, kelenföldi és óbudai garázsok elméleti-, gyakorlati oktatóinak és módszer-átadóinak. – A helyzetgyakorlatok, konfliktus-kezelési tréningek révén kijönnek azok a módszerek, jó vagy kevésbé jó megoldások, amelyekből lehet tanulni, és amelyeket a gyakorlatban tudunk alkalmazni. Oktatási kérdésekkel eddig is folyamatosan foglalkoztunk, idén már volt egy képzésünk, és a következő években is lesz folytatás. Ezen nem szabad spórolni, hisz hosszútávú, biztosan megtérülő befektetés. A kommunikáció azonban – bár a járművezetői képzéseken eddig is felmerült – az utóbbi években kicsit háttérbe szorult. Pedig az utaspanaszokból pontosan lehet érzékelni, hogy erre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk, hogy színvonalasabb szolgáltatást nyújthassunk. A közlekedésben, az utakon hatalmas feszültség, rengeteg konfliktushelyzet van, ezért igenis kell erről beszélnünk, ki kell kérnünk a hozzáértők véleményét, és egymás között is tapasztalatot kell cserélnünk. Erre igény van az utasok, a járművezetők, és a legrutinosabb oktatók részéről is. Ők sincsenek felkészülve a konfliktuskezelésre, nem tudják, hogy adott

szituációban mit tegyenek, kinek próbáljanak megfelelni.

Pedig tapasztalat az van bőven. Ez látszik abból, ahogy a résztvevők tökéletesen hozzák szerepüket az egyes helyzetekben. Élethű a késés miatt felháborodott utas figurája, a kissé kaptatos férfi alakja, a bizonytalan tanulóvezető esetlensége. A legprofibban azonban mindenki saját magát alakítja. Miután teljesen egyetértünk abban, hogy az agresszió, a személyeskedés nem vezet eredményre (Sőt, még az utasokat is ellenük fordítja!), sok különböző megoldás

születik. Gábor

azonnal a forgalomirányítástól, majd a rendőrségtől kér segít-

séget, Lajos az utasokat állítja maga mellé (addig nem indul el, míg közösen le nem rakják a rendbontót), Ferenc pedig beszédbe elegyedik „ittas” alanyunkkal. Hogy ez mire jó? Időhúzásra. Arra, hogy megnyugodjon az utas, és belássa, jobb neki leszállni. Hisz nemcsak a többieket zavarja viselkedésével, de akármilyen állapotban van, amíg a buszon utazik, a járművezető viseli érte a felelősséget. Ha megsérül hirtelen fékezéskor, vagy mást bántalmaz, bizony az a vezető felelőssége. Persze akadékoskodó megjegyzésekre (miszerint ekkor meg a többiek lesznek türelmetlenek) is frappáns megoldása van Ferencnek: mellém ülteti emberünket. Hamar belátom, hogy mégis csak inkább megvárnám, míg sikerül őt letessékelni...

„AZ ÉN JÁRMŰVEM, AZ ÉN DOLGOM”

Ezt már szintén közösen mondják ki, miután hosszasan elemeztük a problémákat, átbeszéltük a kétségeket, kérdéseket, elmesélték saját élményeiket. Abban nincs vita, hogy igenis a járművezetőnek kell a kényes helyzeteket megoldani. Ezt várják el tőlük az utasok. Persze teljesen jogos az a kérdés is, hogy velük ki törődik. Egy ilyen

helyzet nekik is feszültséget okoz, ők is lehetnek idegesek, őket is nyomasztják gondok, amelyek mellett néha nagyon nehéz higgadtnak maradni és mosolyogni.

– Mint szakember, néha csodálkozom, hogy bírjátok – mondja ekkor dr. Bereczki László közlekedésszociológus, aki dr. Jánosi Zsuzsával, dr. Jekkel Lászlóval és Bolgár Péterrel együtt irányította a foglalkozásokat. – Én nem bírnám ezt a feszültséget fél napnál tovább. Ebből is látszik, hogy a járművezetők mentálisan a legegészségesebb emberek közé tartoznak. Ha mégis

betelik a pohár, a sport, a kikapcsolódás, a „kibeszélés” (akár

baráti körben, akár szakemberrel) segít. Emellett talán azt a legfontosabb megérteni, hogy az utakon, járműveken megnyilvánuló agresszió nem a járművezető személye ellen irányul, csak rajta csapódik le. Hogy ez igazságtalan? Sajnos igen. De ha elfogadjátok, nem veszitek fel a kesztyűt, és tudjátok irányítani az eseményeket, akkor nyertek.

A tréningen látott helyzetek végül mindenkinek tanítottak valamit. Oktatóként ezek után talán könnyebben tudnak gyakorlati tanácsot adni a hozzájuk intézett kérdésekre, hogy mit tegyenek, mit tehetnek kollégáik ezekben a helyzetekben, járművezetőként pedig saját maguk is könnyebben oldják majd meg a problémát. Én pedig – aki „külsőként” figyeltem az eseményeket – csak megerősíteni tudom azt, amit Kende Péter fogalmazott meg zárásként: Az utasoknak legalább annyira fontos a jó szó, az udvariasság és a mosoly, mint a biztonságos célbajutás. Ráadásul mindez ingyen van.

hb

(Várjuk a témával kapcsolatos véleményűket, tapasztalataikat a mozgasbanmagazin@bkv.hu e mail címen!)

Vannak, akik úgy gondolják, hogy a graffiti, a falfirka, a művészi önkifejezés egyik eszköze. A BKV dolgozói azonban kissé másképp látják ezt a kérdést, hiszen ők pontosan tudják: az öncélú vandalizmus, a firkálás, az üvegkarcolás, a graffitizés évente több százmillió forintos kárt okoz a cégnek.

(TISZTÁN) SZERETEM BUDAPESTET

újra felkerülő firkák könnyebben és gyorsabban eltávolíthatók. Emellett teljesen megtisztították az összefestett, összefirkált buszt is. Az önkéntes-nap során elvégzett munka és a felhasznált anyagok értéke eléri a másfél millió forintot.

Számunkra a programban az első nagy kihívást az jelentette, miként tud úgy leparkolni egy 18 méter hosszú csuklós busz, hogy a Corvin áruház melletti parkolóban ne zavarja az autóforgalmat, de azért a buzgó önkéntesek odafeérjenek összefirkált oldalához és hátsó részéhez. Saliga József, a kelenföldi buszgarázs forgalmi szolgálatvezetője és Nemes Zoltán, műszaki szolgálatvezető nagy segítségünkre voltak mind a busz kiválasztásában, mind a projekt sikeres végrehajtásában. Ahogy mondani szokták: nélkülük ez a feladat nem sikerülhetett volna. A buszt Nagy Zoltán vezette és türelmesen várt, amíg az önkéntesek dolgoztak.

– Az a legnagyobb baj a firkálásokkal, hogy tehetetlenek vagyunk. Mi, járművezetők nem tudjuk megakadályozni,

hogy összerondítsák a buszt, én pedig nem is látom a hátul, az ülések mögött elbújó graffitist – mondta Nagy Zoltán. – Talán az utasok rászólhatnának, vagy elvehetnék tőle a filctollat, festékszórót, de erre nem lehet kényszeríteni őket. Volt olyan, hogy megkaptam egy vadonatúj, frissen felújított buszt, két nap múlva szinte teljesen összefirkálták. És

ugyanez történik a belvárosban és a külső kerületekben is.

Elszomorító volt látni, hogy a javarészt kiskorú vandálok festékszóróval, savas(!) filctollal kíméletlenül összerondították a

„...a busz festékmentesen indult vissza a forgalomba. Kérdés persze, mennyi ideig tart majd ez az állapot...”

járművet, amelyet csak nyolc réteg oldószerrel sikerült tisztára súrolni. Kiricsi Karola, a BKV szóvivője, az önkéntesek és a szakemberek kitartó munkája nyomán azonban délutánra a busz szinte újjászülött, és festékmentesen indult vissza a forgalomba. Kérdés persze, mennyi ideig

Öt órán keresztül oldották a savas festéket

A BKV a kezdetektől fogva támogatja a Szeretem Budapestet Mozgalom firkamentesítési programját, amelynek első lépéseként a Nagykörút elképesztően összefirkált, elcsúfított falait, és az itt található villamosmegállók tisztították meg az önkéntesek. November 4-én újabb akcióban vett részt a BKV: A Magyar Adományozói Fórum Üzleti Klubjának tagjai, a Generali Biztosító, a Holcim, a Magyar Telekom, a Pannon és a Vodafone önkéntesei közösen tisztították meg a Szent Rókus Kórház és a Szent Rókus templom falait, valamint egy összefirkált 233E jelzésű buszt.

A mintegy negyven önkéntes graffiti-mentesítette, és védőbevonattal látta el a kórház és a templom falának felületét, így az esetleg

A szóvivő is megbirkózott az oldószerrel

A busz szinte újjászülött

tart majd ez az állapot... Csak remélni tudjuk, hogy az erősödő graffiti-ellenes hangulat, és a szigorúbb ellenőrzés talán jobban visszatartja a vandálokat, firkálókat, önjelölt művészeket. Az utasaink pedig, érzékelve törekvéseinket és értékelve a tisztaságot, talán szintén segítenek tisztán tartani járműveinket!

gm

Miss BKV

szépségverseny

Bolvári Mercédesz hét éve került az I-es üzemegységbe villamosvezetőként, és a nagykörúton a 6-os vonal-csoportban vezet. Párja a BRFK-n dolgozik, így lányai - a 15 éves Vivien, és a 11 éves Nikolett - már korán megismerkedhettek két, igencsak izgalmas szakmával. (Kód: mercedesz)

Tóth Helga a vezetés szerelmese mióta csak jogosítvánnyal rendelkezik. A villamos-vezetés sem volt számára ismeretlen, mert két barátja is ebben a munkakörben dolgozott már, mikor ő négy évvel ezelőtt ide került. Azt, hogy a 12-es villamos vezetője lett, kíváncsiságának és kitartásának köszönheti. Jelenleg azonban szünetelteti a vezetést, hisz kisebbik fiával van otthon GYED-en. (Kód: helga)

Varga Szilvia korábban is emberekkel dolgozott, ezért nem volt teljesen ismeretlen számára az a helyzet, amelybe másfél évvel ezelőtt ellenőrként került. Bár néha nem könnyű a munkája, igyekszik azt szabadidejében barátai társaságában, szórakozással és igazi nőként vásárlással kipihenni. (Kód: szilvia)

Eisenhauer Ferencné Tünde kolléganőjével együtt döntött úgy, hogy a versenyen közösen képviselik Angyalföldet. A háromgyermekes édesanya 1995 óta dolgozik a BKV-nál járművezetőként. (Kód: tunde)

Ágoston Györgyné Bori Erika mindig szeretett vezetni, ezért ügyintézőként autóval rőtta az utakat éveken át. Munkahelye megszűnésével váltott

villamosra immár nyolc éve, így most a 14-es viszonylat sín párját koptatja. Már az utánpótlásról is gondoskodott, mert 11 éves fia a nyomdokaiba szeretne lépni. (Kód: erika01)

Obertik Józsefné, Judittal is az angyalföldi villamosokon találkozhatunk, már amikor épp nem kirándul. A négy gyermekes édesanya ugyanis - bár vérében van a vezetés - szívesen szakad ki a hétköznapiokból oda, ahol friss, tiszta és jó a levegő. (Kód: judit)

Miss BKV
szépségverseny

SZAVAZZON A KIRÁLYNŐRE! Szavazatát a kód beküldésével leadhatja SMS-ben a **06-20/257-50-40-es** számon, e-mailben a **mozgasbanmagazin@bkv.hu** címen, vagy beküldheti levélben, a Mozgasban magazin címére (**1072. Bp. Akácfa u. 15. 521-es szoba**). A szavazatok beküldési határideje: **2008. december 31.**

Selmeczki Évát szintén a villamos vonzotta öt évvel ezelőtt, amikor a Dél-Pesti VÜI Ferencváros kocsiszinébe jelentkezett. Hogy 14 éves lánya követi-e majd fiatal édesanyját a járművezetői pályán, az a jövő titka. (Kód: eva)

Fejes Erika vidám, mosolygós lány, aminek valószínű kollégái is örülnek, hisz menetirányító diszpécserként dolgozik. Erika szabadidejében szeret zenét hallgatni, a barátaival lenni, új helyeket felfedezni, és élvezni az élet minden percét. (Kód: erika02)

Széll Ilona minden olyan járművet nagyon szeret vezetni, amelynek kettőnél több kereke van. A 37-es villamos, amelyet vezet, tökéletesen teljesíti ezt a feltételt. Ilona szenvedélyes, vidám egyéniségnek tartja magát, ezért maga körül is csak jókedvű embereket szeret látni. (Kód: ilona)

Miss BKV

szépségverseny

Óri Krisztina eredeti végzettsége jogi asszisztens, de jelenlegi munkáját a kisköfalatti peronőreként sokkal szívesebben végzi, és még angoltudását is hasznosíthatja közben. Szeret emberekkel foglalkozni, és kiskoruk óta érdeklik a járművek. Szabadidejében sportol, úszik és jógázik. (Kód: krisztina)

Bak Erzsébet munkaidőben jegykiadó pénztáros a JBSZ pesti pénztári csoportjánál, szabadidejében pedig kirándul, táncol és szereti a jó filmeket. Őt testvére mellett az élete csupa móka és kacagás volt, ezért ő is korán családra vágyott. Hat éves kislánya és három éves kislánya a legfontosabbak életében, de azért a világbékére is vágyik... (Kód: erzsebet)

Orosz Edina a Műszaki Igazgatóság projektmenedzserként az európai uniós projektek előkészítéséért és megvalósításáért felelős. A közgazdász végzettségű lány angolul és japánul is beszél, ezért érthető, hogy nagyon érdeklik a távol-keleti kultúrák. A nyelvtanulás mellett táncolni, főzni és sportolni is szokott. (Kód: edina)

Kettős évforduló Dél-Pesten

A „KILIÁNOS” SZELLEME

November 14-én házi ünnepség keretében emlékeztek meg a Dél-pesti garázs, „lánykori nevén”, a Kilián üzemegység megnyitásának 25. évfordulójáról. A jubileum ráadásul megduplázódott, hiszen a garázs elődjét, a régi Kiliánt viszont ötven évvel ezelőtt nyitották meg, méghozzá a Használtcikk Piac mellett, a káposztaföldek szomszédságában, a Fővárosi Köztisztasági Hivatal egykori telephelyén.

A nehéz körülmények, amelyekkel az akkori dolgozók szembetalálkoztak telephelyükön, hozzájárultak ahhoz, hogy kikovácsolódott, kialakult egy sajátos munkahelyi légkör, amelyre a segítőkészség, baráti, családi kapcsolat volt a jellemző. A nagyon várt, új, modern garázs építésekor jelentkező nehézségek pedig még ennél is közelebb hozták egymáshoz az itt dolgozókat. *Koncz István*, forgalmi szolgálatvezető szerint bár az elmúlt 25 év nagyon sok változást hozott, a garázsban még mindig tapasztalható a régi munkahelyi légkör, a „kiliános szellem”, amit igekeznek sokáig megőrizni.

ka, és sokkal kevesebb idő jut a „közösségi életre”.

Szinte szóról szóra ugyanezt mondja *Hronyecz Mihály*, gépjárműszerelő-karbantartó is, aki 1980-ban került még a régi garázsba. Ez az első munkahelye, az 1983-as átköltözésről pedig csupán annyit mond: „A régihez képest tényleg olyan volt, mint az álom.” Ám

lépte át a régi garázs küszöbét 1977-ben, csak később lett belőle buszvezető.

– Mondhatom, nagyon könnyen sikerült beilleszkednem, hiszen akkoriban nagyon

„A „Kiliános szemléletet”, a jó munkahelyi légkört átköltöztettük az új garázsba...”

„...nélkülük a Kilián nem lett volna Kilián!”

Aradiné Tünde, forgalmi előadó még éppen elcsípte, milyen volt a régi garázs, hiszen 1983. szeptember elsején került a BKV-hoz, s ezen belül is a Kiliánba. Az annyit emlegetett „családias légkör” számára nem különösebben szokatlan, ugyanis szülei is itt dolgoztak.

– Huszonöt év múltán is csak jó szívvel tudok emlékezni a garázsra – mondja Tünde, aki a forgalomnál kezdte a pályafutását, majd a műszaki szakszolgálat-hoz került, idén pedig visszatért a forgalmiakhoz. – Igaz, hogy régebben több közös program volt, de az a bizonyos „kiliános szellem” még ma is megvan. Annak ellenére, hogy negyedszázad alatt szinte teljesen kicserélődött a csapat, jóval több a mun-

érinti mindez. Az ilyen ünnepi alkalmak arra is jók, hogy emlékezzünk a nyugdíjas kollégákra, illetve azokra, akik már sajnos nincsenek közöttünk. No és persze ilyenkor jut az ember eszébe, hogy milyen gyorsan elrepült ez a huszonöt év!

Horváth János szintén autószerelőként

jelentős társasági élet volt a garázsban – emlékszik vissza. – Segítettük egymást, de magát a céget is, hiszen az új garázst szinte magunknak építettük – a szabadidőnkben. Ám mindez egyáltalán nem volt kényszerű döntés egyikünk részéről sem, sőt kifejezetten jól éreztük magunkat egymás társaságában még akkor is, ha éppen segédmunkát kellett végezni. Úgy vélem, hogy a mai napig megvan közöttünk az összetartás. Annak ellenére, hogy megváltoztak a körülmények, azt hiszem, ez a jó légkör egészen addig megmarad, amíg a garázs működik. Volt egy időszak, úgy 2000 tájéka, amikor a csapatszellem gyengülni látszott, de tavaly óta mintha megint erősebb lenne. It

„...hosszú sorokban álltak az autóbuszok, majd kanyarodtak be az új garázs tárolóterére...”

A BKV fennállásának negyvenedik évfordulója alkalmából megjelent a *Közlekedik a főváros* című könyv, ami nemcsak olvasmányos és gazdagon illusztrált kötet, hanem hiánypótló munka is. Olyan album, ami elsősorban korrajzi igénnyel lép fel és azt mutatja be, hogy milyen volt az élet a közelmúltban – mindezt a közlekedés szempontjából. Nem mellékesen pedig a szerző *Legát Tibor*, lapunk munkatársa.

EGYÜTT ÖREGSZÜNK

Közlekedik a főváros

Talán egy kicsit megtévesztő, hogy a könyv a BKV negyvenedik évfordulójára jelent meg, mert tartalma sokkal több, mint egyszerűen a közlekedési vállalat története. A *Közlekedik a főváros* (A cím nem hazudik!) Budapest közlekedésének történetéről szól; előszóban summarizálja a kezdeteket, majd tematikus fejezetként halad a második világháború végétől egészen napjainkig. Bár a járművek állnak a középpontban, a merítés ennél szélesebb. Nem száraz járműparamétereket és pályaszámokat kapunk – emiatt valószínűleg egyedül a „közlekedés-hobbisták” fognak majd cöcögni (de ők is csak halkan) – hanem tömeg (majd közösségi) közlekedésünk nyomvonalán haladva korrajzot, közel- és félmúltunkról egyaránt. Szerzőnk szerencsére egészséges távolságot tart témájától, így nem bonyolódik bele a legapróbb részletekbe, inkább egy lépést hátrálva szemlélődik, és ekképp válnak a látkép részévé az utasok vagy a funkcionáriusok éppúgy, mint az a kor, amiben éltek – éltünk.

A BKV-soknak talán nem meglepetés, hogy a városi közlekedés felettébb érdekes dolog tud lenni. Már a sokféle jármű is lenyűgöző, de emellett izgalmas az a rengeteg változás, ahogy a fővárosi közlekedés az idők folyamán átalakult. Vannak persze olyanok is, akik nem látnak túl a 7-es busz zsúfoltságán, vagy az esetleg kimaradó járat okozta bosszúságon.

„Zöld inga” egy fejezet a könyvből és a közlekedés történetéből

Legát Tibor a BKV-nál kezdte az újságíró szakmát, és talán szimbolikus, hogy elődlapunk, a Budapesti Közlekedési Hírlap azon számában jelent meg élete első cikke, amelynek fejlécéről éppen akkor került le a szlogen: Világ proletárjai egyesüljete! Ez 1989-ben történt, éppen kezdett kitörni a demokrácia, így a vállalati újság mellett nekiállt a rengeteg akkor induló lapnak is külsőzni, hogy végül a Magyar Narancs rovatvezetője legyen. BKV-s kötődése azonban mind a mai napig megmaradt.

Számukra sem lehet nehéz olvasmány a könyv, mivel a fanyar – ironikus hangvételű szöveg az átlagolvasó érdeklődését is könnyen ébren tartja, ám könnyedsége ellenére rengeteg tény és ismeretet tartalmaz. Mindez kiegészül még korabeli idézetekkel és látványos, igazán szórakoztató képanyaggal – túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a *Közlekedik a főváros* pazar alkotás lett.

„ekképp válnak a látkép részévé az utasok vagy a funkcionáriusok éppúgy, mint az a kor, amiben éltek – éltünk”

Ez köszönhető a BKV archívumának, *Harsányi Tamás*nak, a tipográfusnak, de leginkább a kétszeres Minőségi Újságíródíjas Legát Tibornak, akiben gyümölcsözően találkozott a téma iránti végtelen érdeklődés az írói tehetséggel. Közel egy évig írta, formálta, gyúrta az anyagot, kutatta az archívumokat, gyűjtött, szelektált – tudjuk, láttuk, hiszen a *Mozgásban* magazinnál

Húsz éve a BKV újságírója is

szerencsénk van öt kollégáknak tudni. Önök közül is biztosan sokan ismerik személyesen, hiszen már közel húsz éve járja a telephelyeket és az irodákat, és örökíti meg írásban és fényképeken a társaság mindennapjait vagy kivételes eseményeit. Ő jegyzi többek között a Visszapillantó rovatot, amely akár tovább árnyalhatja a könyvben rögzítetteket.

– Két évtized alatt lett már valamennyi rá-

látásom a dologra – mondja Tibor -, emellett pedig notórius villamosozó, buszozó vagyok gyermekkorom óta. Minden évtizednek sajátos, már-már ikonikus közlekedési eszközei vannak, és teljesen természetes, hogy kötődünk hozzájuk. Pláne, ha mindenhová rajtuk utaztunk. Ráadásul a BKV állandó témája a közbeszédnek, szinte divatos például átgondolatlanul szidni, de arról kevés szó esik, hogy úgyszólván egész életét lehúzhatja az ember úgy, hogy nem tudja kikerülni a buszt vagy a villamost. Ezek is a mi korunk és időnk részei. Néha fontos ezeket összegyűjteni; bemutatni, hogy mit használtunk mondjuk az elmúlt öt évtizedben, mik voltak a társaink mindennapjainkban, hiszen velük együtt öregszünk mi is. kb

A 6-os villamoson történt, 1964 nyarán. A Blaha Lujza téri megállóban megláttam egy lányt. Fehér ruhája, fehér fogsora, telt barna válla szikrázott a napfényben. Kamaszfejjel rögtön beleszerettem. Felszálltunk az első kocsiába, álltunk egymás mellett, és rá se mertem nézni zavaromban. Két megállóval arrébb, a Majakovszkij utcánál ő leszállt, és elindult a trolimegállóba. Amikor továbbindultunk, láttam, hogy ott áll és vár. Még ragyogóbban szikrázott a napfényben. Azóta, ha olykor arra járok, sandán arra lesek, és rendre némi csalódottsággal elkönyvelem, hogy már nem áll ott. Lehet, hogy nem is voltunk egymáshoz illők?

A 15-ös villamoson történt, talán 1960-ban. Anyukámmal felszálltunk a Jászai Mari téri végállomáson, és akkor vettem észre, hogy a peronon ott áll a kor legendás birkózóbajnoka, Kozma István. Két méter magas volt, 140 kilós, valóságos gigász. Én tátott szájjal bámultam, anyukám megbökdösött, ő viszont öblös hangon megszólalt. „Hagyja, hadd nézzem, legalább nem kell elvinni múzeumba, ha szépet akar látni!” Egy évtizeddel később úgy alakult, hogy barátságba is keveredtünk. Nem sokkal korábban szálltam ki az autójából, amikor néhány sarokkal arrébb egy 15-ös autóbusszal ütközött.

Az 56-os villamoson történt a hetvenes évek elején. Hogy bosszút álljon férje hűtlenségéért, a nőiségében esett sérelemért, a kor

egyik legszebb színésznője, generációnk szexbálványa kétségbeesésében elcsábított, aztán utána, kicsit kijózanodva tüstént ki is vágott a budai villából. Mindez mit számított nekem. Mámorosan boldog voltam, hogy nekem, senkiházi újságírónak egy ilyen

Szegő András

VÁLTOZNAK AZ IDŐK

csoda megadatott! Egy hódító sztár, akit addig csak a filmvászonon néztem sóvárogva! Zötyögtem hát az éjszakai járaton, és vártam, hogy egy, egyetlen egy ismerős felszálljon, hogy eldicsekedhessek, kinél is, kivel is voltam, ám hiába! Egyetlen lélek sem szállt fel a Moszkva térig, egyedül utaztam végig a szerelvényen. A Mártírok útján már kicsit kedveszegetten slattyogtam végig. Mit ért az egész, ha nem tudom kinek elmesélni?! Ma meg már, ugyan minek?

A 3-as villamoson történt a hetvenes évek végén. Óráról jöttem vissza valamelyik újságíró-tanfolyamról, ahol arról beszéltem, hogy ebben a szakmában mindennél fontosabb a szerénység, a szolgálat, a közösség, a szerkesztőség érdekeinek szem előtt tartása, és igyekeztem be a munkahe-

lyemre, amikor észre vettem, hogy a szemben ülő úr elkezd olvasni valamelyik cikkemet. Tetszik neki? Nem tetszik? Egyáltalán végigolvasa? Vagy elunja

közben, és továbbhajt? Mit fog szólni a poénhoz? Derül rajta, vagy értetlenül bámul majd? Elértünk a Dózsa György úthoz, ahol nekem át kellett volna szállnom, hogy siessek be a szerkesztőségi értekezletre a 33-as villamossal, mert éppen az ünnepi, karácsonyi számra készültünk... De nem szálltam le. Tovább utaztam, egészen a Visegrádi utcai végállomásig, és lopva, sutytyomban, stikában, lesve figyeltem, hogy mit is szól hozzám? Nos, a végén egy furá grimaszt vágott. Tetszése, vagy csalódása jeléül? Nem tudom. Végül is teljesen mindegy. Csak arra emlékszem, hogy a Kresz Géza utcánál már nagyon elszégyelltem magamat...

A 12-es villamoson történt, ha jól emlékszem, azidőtájt. A Lehel téren néztem ki az ablakon, amikor az ölembe ugrott egy duci, aranyos kislány. Mesélt valamit magáról elbűvölő kedvességgel, aztán a Bulcsú utcánál ugyanilyen hevesen felpattant és leszállt. Évek múlva a tv-ben láttam, mint sugárzó, gyönyörű ifjú hölgyet, kitűnő színésznőt, és varázslatos műsorvezetőt. Ő Ábel Anita. Egy interjú alkalmával azonosítottuk egymást, hogy ő volt az a kislány, én pedig az a bácsi. De - változnak az idők - immár nem ugrott az ölembe...

Hát igen. Változnak. Ma már nincs se Majakovszkij utca, se Mártírok útja, se 15-ös, se 33-as villamos, nincs végállomás a Visegrádi utcában, Kozma Istvánról emlékdíjat neveztek el, és a minap találkoztam a hajdanvolt szexbálvánnyal. Ráncos arcú, megkeseredett néni ke lett. Egy más mellé sodródtunk a Moszkva téren a 61-es villamos megállójánál, és gratulált szereplésemhez, mert azt hitte, hogy én vagyok a Szőke András.

illusztráció Amigo

Szecsődiné Kollár Krisztina

LEVÉL AZ UTASOKHOZ

Te, aki felszállsz egy tömegközlekedési járműre, légy biztos benne, tudjuk: értetek vagyunk, minden percben a Te biztonságodra vigyázunk, mindent megteszünk, hogy célba éri!

Ezért kérünk téged, vegyél minket emberszámba, mert mi is emberek vagyunk, ha felszállsz, utazz, és másokat is hagyj utazni, ha nem tudunk megvárni, nem ellened szól, ha valakit megvárunk, jól esik egy mosoly, vagy köszönő szó!

Egy bájos hölgy? Vagy egy sármos úr? Netán egy egyenruhás báb, aki a járművet vezeti? Kedves utazó! Ez csak nézőpont kérdése. Nincs esélyünk kapcsolatot teremteni, megismerni

egymást, mert menni kell tovább a következő megállóba, a következő utazni vágyókért. Ha megtehetnénk, talán kiderülne, egyforma az ízlésünk. Vagy mindketten ugyanazt a sportot üzzük. Talán egyforma zenét hallgatunk... Hidd el kedves utas, talánlánk közös témát! Addig is, mosolyogj ránk reggel, hogy a napunk jól kezdődjön. És este, ha fáradt szemünk összevillan, egy biccentés is elég. Mi gondolatban szép álmokat kívánunk, aludj jól, ha hazaérsz!

A fenti, pályázatunkra érkezett levelet az alábbi sorok kísérelőjeként kaptuk kolléganónktól:

„A BKV Zrt.-nél eltöltött hét év, amelyet járművezetőként kezdtem, és ahol jelenleg diszpécserként dolgozom, sok érzelmet kelt az emberben. Egész fiatal korom óta ennél a cégnél szerettem volna dolgozni. Sok év eltelt, mire sikerült. Hatalmas szeretettel, és vidámsággal kezdtem meg járművezetői pályafutásomat, amit a " régi öregek " csak mosolyogva figyeltek, mondván, majd megváltozik a véleményed. Mély tisztelettel ajánlom nekik, és az utasoknak. Talán elolvassák ezt a pár sort.”

Továbbra is várjuk mindazok jelentkezését, akiket bármilyen művészeti ágban megihletett a BKV!

Magyarországra az a jellemző – hozzáértő szociológusok szerint – hogy minimális a munkaerő-mobilitása. Az emberek szakmára való tekintet nélkül személyes tragédiaként élik meg, ha megszokott lakóhelyüktől akár csak 100 km-es távolságra is, de költözniük kell egy új munkahely reményében. Kivételt ez alól mindenkor csak a színészek és rendezők jelentettek. Így volt ez **Léner Péter** életében is. A Kossuth-díjas rendező hosszú és sikeres pályája alatt bizony átutazta az országot.

NAGYOT VÁLTOZOTT A SZÍNHÁZ ÉS A KÖZÖNSÉG IS

Szakmai utazás Léner Péterrel, a József Attila Színház igazgatójával

Osztályfőnököm, és máig szeretve tisztelt mesterem Marton Endre volt, aki tanártársával együtt „belénk verte” a szakma szinte minden fortélyát. S bár megengedte, hogy főiskolásként asszisztenskedjünk rutinos rendezők mellett, azt vallotta, hogy igazi gyakorlatot csak vidéki színháznál szerezhetünk. Ezért ötödéves korunkban szinte valamennyien kirepültünk egy-egy befogadó vidéki teátrumba. Engem Ruttkay Ot-

tó, a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója fogadott be. Ezekből az évekből büszke vagyok Shaw *Szent Johanna* című darabjának megrendezésére, amelyben olyan színészek játszottak, mint Lóránd Hanna, Görbe János, Darvas Iván, Némethy Ferenc. Akkor, 1963-ban a Magyar Televízió még kultúrmisszióknak tekintette a színházi előadások bemutatását. Versenyt is hirdettek a teátrumok között, és én a Szent Johannával megnyertem a legjobb rendezés díját. Két év után Budapestre szerződtem, a Nemzeti Színházhoz. Nekem ez jelentette a színházi szakma csúcsát, már csak azért is, mert Marton Endre is ott dolgozott. Bár itt-tartózkodásom egy igazgatóváltás miatt rövidre sikerült, ezalatt megrendezhettem Shakespeare *Makrancos hölgy* ét Berek Katival a főszerepben.

Gondolom nem maradt munka nélkül... Szerencsére nem, de költözhettem újra, mert Nógrádi Norbert, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója azonnal leszerződtetett. Pécssett egy teljesen új színházi légkörbe csöppentem. Szűk egy évadot töltöttem ott. Ebből az időből emlékezetes előadásnak tartom az általam rendezett Tenesse Williams drámát, a *Nyár és füst* öt, amelynek főszerepét Halász Jutka játszotta zseniálisan. Ezután ismét Budapest, a Thália Színház következett. Tíz tháliás évem alatt, Kazimír Károly vezetésével a társulat színháztörténetet csinált. Itt megrendezhettem Beckett *Godot ra várva* című abszurdját, Csurka István *Ki lesz a bálanya* című szatírját, de nevemhez fűződik az első magyarországi Mrožek-rendezés is. Eredetileg az akkor botrány-szerzőnek számító lengyel író

Tangó című drámáját készítettük elő. Már a színpadra állítás fázisában derült ki, hogy a szocialista kultúrpolitika ezt a darabot az elhíresült „3 T” kategóriából még a „tűrtbe” sem hajlandó beszuszakolni. Így került sor Mrožek három egyfelvonásosára, ami szintén jelentős lépésnek számított. Kazimír csodálatos igazgató volt, aki azt vallotta, hogy mindig oda kell lépni, ahova nem vár-

amikor a magyar színházak történetében először, a fővárosi önkormányzat pályázatot hirdetett színigazgatói állásra. Ekkor nyertem meg a József Attila Színház igazgatói posztját. Ez a színház tulajdonképpen egyik fővárosi teátrumhoz sem hasonlítható. A valamikori József Attila Művelődési Házba telepített külvárosi teátrum eredeti célja az volt, hogy színházba szoktassa a panellaká-

sok proletárjait. Ezért a színház eleve népszínháznak indult, és igazgatói – amolyan mindenévőként – egyaránt játszottak drámát, vígjátékot, sőt krimi is. A teátrumot Fodor Imre varázsolta igazán minőségivé, én pedig az itt eltöltött tizennyolc évemben igyekeztem méltó maradni hozzá. 1990 óta azért nagyot változott a színház, és a közönség is. A József Attila Színház megszűnt külvárosinak

A színház múltja a jelen színháza

lenni, hisz Budapest körbenőtte, a közönség pedig nem tekinti ma már kirándulásnak, ha egy előadásért a Váci útra kell jönnie. Igazgatóként igyekszem fenntartani a kényes egyensúlyt a műfajok közt, és fellépési lehetőséget biztosítani mind az idősebb, mind a feltörekvő fiatal színészgenerációnak.

Ezután már végig Budapesten élt?

Még nem. Négy évig a Szegedi Nemzeti Színház főrendezője voltam, azután pedig a nyíregyházi színház főrendezői, majd igazgatói posztja következett. Ez a színház a rendszerváltást megelőző tíz évben a népi

„...kipróbáltam, milyen az, ha nem tolakodom. Nem tettem mást, csak beléptem abba a lukba, ami az emberek előrehaladásával alakult...”

ellenzék kulturális menedéke volt. S bár színre vittem Balázs József méltatlanul elfeledett, kiváló drámáját, a *Báthory ádvent* et, igazgatóként értelemszerűen már kevesebb időm jutott rendezésre. Ezután jött 1990,

Szinte egész élete az utazásról szólt. Igen, rengeteget utaztam, utazom, nemcsak a városok között, de Budapesten is. Gyerekkoromban, amikor az Andrássy út oldalában laktunk, az iskolámhoz is mindig földalattival mentem. A gyönyörű kéregvasút megállóiban – különösen reggelente – nagy volt a tolongás. Eleinte én is átvettem az emberek könyöklő, tülekedő stílusát, hogy nehogy lemaradjak, és elkéssek. Később, mivel rendszerető elme vagyok, kipróbáltam, milyen az, ha nem tolakodom. Nem tettem mást, csak beléptem abba a lukba, ami az emberek előrehaladásával alakult, és csodák csodája, így is fölfértem minden járműre. Azóta nem tolakszom sehol, és ezt tanácsolhatom mindenkinek – talán nem is csak a villamosra.

sg

ERŐSEK ÉS ARANYOSAK Taroltak a klub női versenyzői a szombathelyi 82. országos súlyemelő-bajnokságon: a 69 kilósok között *Krutzler Eszter*, a BKV sportolója 193 kg-os (szakításban 88 kg, lökésben 105 kg) összteljesítménnyel szerzett bajnoki címet, egygel magasabb kategóriában (75 kg) a szintén előrés *Szepesi Martina* győzött 180 kg-val (80 kg, 100 kg). A +75 kilósok mezőnyében *Magát Krisztina* végzett az élen, eredménye 184 kg (82 kg, 102 kg). *Krisztina* emellett az őszi Junior Európa Bajnokságon + 75 kg-os súlycsoportban 194 kg-os teljesítménnyel az 5. helyen végzett! Ezzel a kimagasló teljesítménnyel nemcsak új egyéni csúcsoakat állított fel, de a magyar válogatott legeredményesebb versenyzője is lett!

A férfiaknál a legjobb eredményt a BKV Előre színeiben az 56 kg-os súlycsoportban *Molnár Ferenc* érte el, aki 181 kilós (76 kg, 105 kg) teljesítménnyel ezüstérmet szerzett.

RÓLUNK ÍRTÁK November 2-án *Hudák Gábor* volt a Nemzeti Sport vasárnapi vendége. A BKV Előre SC február óta hivatalban lévő ügyvezető igazgatója, aki elmondása szerint a futballmeccsek mellett már a tekézők viadalán is tud izgulni, többek között kifejtette, örömmel tölti el, hogy a BKV Zrt. tizenkétezer dolgozójának több mint tíz százaléka rendszeresen mozog. „Szerencsénk, hogy bárki is állt a közlekedési vállalat élén, támogatta a sportot, máskülönben aligha dícselkedhetnénk most azzal, hogy nemrég avattuk az új teniszszátrat, vagy azzal, hogy hamarosan befedjük a három műfüves kis pályánkat.” mondta még az igazgató.

TÁMOGATÁS A BKV Előre SC Szabadidő-sportjáért Alapítvány köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-ával támogatták alapítványunkat. A kapott 375. 513 Ft-ot a nyári sporttáborra és a szabadidősport szakosztályaira fordítjuk.

Köszönettel: *Sashegyi István*, klub-koordinátor, Szabadidősport Biz. Vezető

A BKV Előre SC Kajak-kenu Alapítvány köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-ával támogatták alapítványunkat. A kapott 557. 694 Ft-ot edzőtáborozásokra, eszközvásárlásra és tanulmányi ösztöndíjak kifizetésére fordítjuk.

Köszönettel: *Fischer Tibor*, a Kuratórium elnöke

SZUPEREK VOLTAK

Az Előre futói 1993 óta folyamatosan részt vesznek a Bécs–Pozsony–Budapest Szupermarathon futóversenyén. A sportolók idén Erzsébetváros – Bp. VII. Kerület – BKV Előre SC néven indultak. A névválasztásban szerepet játszott, hogy a kerületi önkormányzat és a sportklub szponzorációja tette lehetővé a részvételt. Természetesen szabadidő-sportolóról van szó, nem pedig profikról, de az ötnapos verseny költségei így is több mint 300 ezer forintba rúgtak – beleértve természetesen a gépkocsi-, és kerékpárkísérletet is.

A négytagú csapatokban egy tartalékfutó is szerepelt. Az első nap 92 km (Bécs–Pozsony), a másodiknap 84 km (Pozsony–Győr), a harmadiknap 62 km (Győr–Tata), a negyediknap 61 km (Tata–Budakeszi) volt a penzum, míg az utolsó napon Budakesziről a Hősök teréig 21 kilométert kellett megtenniük a futóknak. Egy napon négy versenyző futott, de az utolsó félmaratoni szakaszt az együttes mind az öt résztvevőjének teljesítenie kellett. Idén az egyesület egy csapatot indított, a szenior női

320 kilométer három országon át Bécs Pozsony Budapest Szupermarathon

korcsoportban az Előre futói 2. helyen értek célba. *Perepatics Mária, Barna Éva, Tanács Gabriella, Toma Bea* és *Csumi Mária* átlagban napi 20-25 kilométert futott. Ezzel a teljesítménnyel a BKV Előre-sportolók azon előkelő társaságába kerültek, akik lefutották a szupermaratoni távot. *Erős János*, a hobbifutók mentora elmondta, jövőre szeretné „visszacsabítani” az előrés *Somogyi Károlyt* – civilben autóbuszvezető a cégnél –, aki korosztályai csapatversenyében, a szintén BKV-s *Szekeres Ferenc*cel együtt idén – nem a közlekedési klub színeiben indulva – az első helyezett gárdát erősítették. *Somogyi* egyébként egyike annak a kilenc tagnak, aki előrésként egyéniben is teljesítette a csaknem 320 kilométeres szupertávot.

VÁRAKOZÁSON FELÜL SZEREPELNEK

A futballisták nem tartanak a kieséstől

Az Előre SC számára az elmúlt bajnokságban a bennmaradás volt a cél, az új bajnoki idényben pedig már az, hogy középcsapattá váljon az együttes. A teljesítmény több mint parádés, nem hogy kiesésről nincsen szó, de a BKV Előre a Keleti csoport felső harmadában tanyázik. A csapat az őszi szezont befejeztével 6 győzelemmel, 6 döntetlennel és 3 vereséggel, 24 ponttal az 5. helyen áll a tabellán! *Gergely Károly* áprilisban lett a futballcsapat edzője, őt kérdeztük.

Várta ezt a nagyarányú javulást?

Igen, de hogy a célkitűzés szerint az elsőtől tizedik helyig hová futunk be, az a riválisoktól is függ.

Minek tulajdonítja, hogy ilyen jól szerepelt a csapat?

Egyértelműen a kiegyensúlyozott teljesítményünknek.

Az idény előtt valóságos játékosvándorlás volt, ez nem tesz jót az összeszokottságnak...

Egyrészt sokan igazoltak máshová, s aki menni akart, nem tartóztattuk, ugyanakkor mi is megváltunk néhány játékosunktól. Ám olyanok maradtak, akik tenni akartak a csapatért.

Melyik volt az őszi legjobb és legrosszabb mérkőzése?

Az MTK elleni hazai, és a Debrecennel szembeni idegenbeli meccs között nem tudok különbséget tenni, mind a kettő tetszett, viszont a Fradival gyámoltalanul játszottunk. Lehet, hogy a villanyfény miatt és azért is, mert a Fáy utcában léptünk pályára, de sajnos nem úgy jött ki a lépés, ahogyan szeretnénk volna.

Mi az, amit a legfontosabbnak tart tavasszal?

Amelyik meccset meg tudjuk nyerni, azt nyerjük meg! Valamennyi mérkőzésen a győzelem a fontos. Persze nem biztos, hogy nyerünk, de a hozzáállás „győztes” legyen!

rejtvény

rejtvény

Ehavi kérdésünk a következő:

Két HÉV áll az Erzsébet hídon. Hogy kerültek oda?

1. A hídon 1970-ig HÉV-közlekedés volt
2. 1964-ben, a híd terhelési próbájára vitték egybekellett ezeket a járműveket is, és idevontatták őket.
3. 1968. május 20-án egy baleset miatt HÉV-ek pótolták a hídon 1972-ig közlekedő villamosokat.

A megfejtéseket **december 9-ig** juttassák el a Mozgásban magazin szerkesztőségébe (1980 Bp. Akácfa u. 15. V. 521.), a mozgasbanmagazin@bkv.hu e-mail címre, vagy küldjék be **SMS-ben a 06-20/257-50-40-es telefonszámra!**

Előző havi rejtvényünk helyes megfejtése: 1. Állványra helyezett trolibusz áramszedők 1000 forintos étkezési utalványt és BKV-s ajándéktárgyat nyert: Vámos Gábor (SMS), Benes József (SMS), Koppány Tamás (e-mail). A nyeremények szerkesztőségünkben vehetők át! Gratulálunk nyerteseinknek!

Kedves Játékosunk! A nyereménysorsoláson való részvétel és a nyeremény átvételének feltétele, hogy megadja nevét és teljes címét vagy elektronikus elérhetőségét. Az adatokat a sorsolást követően a nyertes értesítésére használjuk fel, amit a Mozgásban Magazinban jelenítünk meg (név, település és közterület neve vagy e-mail megjelöléssel). A nyeremény átvételét követő 1 héten belül a személyes adatokat töröljük. (Adatvédelemmel kapcsolatos kérdéseit szívesen fogadjuk az adatved@bkv.hu e-mail címen.)

SUDOKU

2		9			5			
	5	7						
6	1	3	9	8	2	7		
		2						
			4				5	8
				6				1
		5		3	9			4
	9			2	6			3
7					4	9	8	

December elsején megjelenik a

Veterán

oldtimer magazin következő száma

A TARTALOMBÓL:

Leletmentés – Ford T Fordor

Történelem – A belügyminiszter autója

Leletmentés – BMW 700

Leletmentés – Steszkal-Dongó

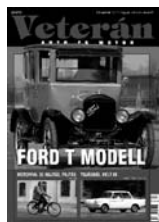
Tudósítás – Oldtimer Show

Történelem – 100 éves a Scott

Tudósítás – London-Brighton futam

Leletmentés – FIAT 850 Sport Coupe

Történelem – MZ túra

KVÍZJÁTÉK

Mostani kvízzjátékunk kérdése Legát Tibor **Közlekedik a főváros** című könyvének bemutatójához kapcsolódik.

Mióta dolgozik

Legát Tibor a BKV újságírójaként?

- a) 1989 től
- b) 1990 től
- c) 2000 től

A helyes megfejtők között kisorsoljuk Legát Tibor **Közlekedik a főváros** című könyvét. A megfejtéseket december 9-ig várjuk.

Előző számunk kvízzjátékának helyes megfejtése:

- a) 1944. szeptember 21 től
- Jakab László Dr. Németh Zoltán Ádám **75 év az áramszedők alatt** című könyvét Polgár Eszter (levél) nyerte. Gratulálunk!

GYÁSZ

Köszönetet szeretnék mondani Bólya Lászlónak, Kandolka Lászlónak és valamennyi trolis kollegának, akik szeretett férjem, **Szabó Gyula** halálakor segítségükkel, együttérzésükkel mellett álltak. Köszönettel: Szabó Gyuláné

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az

»OBSERVER«

GYÁSZ

Köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik **Molnár Ferencet** – Autóbusz-trolibusz szolgálat - utolsó útjára elkísérték. Köszönet a vigasztaló szavakért, a virágokért és a sok szeretetért, amit nekünk nyújtottak.

Fia Ádám, lánya Andrea

HITELEK!

Jutalékmentes ügyintézés. Több mint **27 bank** hitelajánlatai egy helyen!

benks
a bankvilág idegenvezetője

Hívja partnerünket!

SZÚCS SÁNDOR (busz ágazat)
e mail: sandor.szucs@benkspartner.hu

Tel.: 06-30-841-03-30

NÓGRÁDI TÜNDE (villamos ágazat)
e mail: tunde.nogradi@benkspartner.hu

Tel.: 06-20-466-26-17

A **MOZGÁSBAN** Magazin és az **INDÓHÁZ** közös játéka

Melyik budapesti pályaudvar neveztek korábban központi pályaudvarnak?

1. Nyugati pályaudvar
2. Józsefvárosi pályaudvar
3. Keleti pályaudvar

Az előző rejtvény megfejtése: 1. Vonatok királya, királyok vonata. Fél éves Indóház előfizetést nyert: **Fekete Árpád** (e-mail). Gratulálunk!

AZ INDÓHÁZ DECEMBERI SZÁMÁNAK TARTALMÁBÓL:

A budapesti központi pályaudvar koncepciója; Ma már szomszédság: az Első Erdélyi Vasút; Útnapló: vonatkozás Budapesttől Teheránig
Amerikai csodavonatok: a Kansas City Chief; Iparvasút a budapesti

apróhirdetés

KAPOSVÁR csendes kertvárosi részén, zöldövezetben 90 nm-es kertessel családi ház külön bejáratú 2x1 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra lakrészekkel, melléképületekkel, garázzsal, szép állapotban 16,5 M forintért eladó. Érd.: 82/435-258, 70/518-3090 karpatjuli@msn.com

ELADÓ a XI. kerületben, Albertfalván egy 155 négyzetméteres telken, 110 nm-es, felújításra szoruló kertessel családi ház, melléképületekkel. Érd.: 30/579-5262

ELADÓ a VI. Rippel-Rónai utcában, a MÁV kórháznál egy 76nm-es, 2,5 szobás, erkélyes, felújítandó világos lakás. Irányár: 18,9 M. Érd.: 70/273-0267

AUDI 100 2.0 szivódieszel, 1989-es kombi, alufelrakások, jó gumikkal, vonóhoroggal, kp-i zárral, tolótetővel, CD+erősítő +mélynyomóval, 2009.12. hóig vizsgáztatva, törzskönyvel, tulajdonostól, garázsban, megkímélten eladó. 550.000 Ft. Érd.: 20/535-8162, fradika66@freemail.hu

GIPSZKARTON 38 tábla, 125x200cm /1,25mm vastagságú 1100Ft/tábla áron eladó- fémprofilok és szigetelőanyag (üvegyapot) eladó. Tel.:06-20-535-81-62

EGÉSZSÉGÜGYI OKOK miatt sürgősen eladó, Nagykátán egy 100nm-es, 3 szobás családi ház, belső felújításra szoruló. Nagy telekkel, melléképületekkel. Irányár: 10Mft. Érdeklődni: Csekla József 30/341-9557 telefonszámon este. Cím: 2760, Nagykáta Kiss Ernő u. 19

KERESEK Bp. XVII. kerület és a Balaton északi partján közepes méretű amerikai konyhás családi házat garázzsal, tulajdonostól, reális áron. T.: 20/99-66-392.

Befecskendező-diagnosztika, kipufogó-javítás, sportdob, autószerelés.

Tel.: 264-34-03, Mobil: 30/900-64-57

BKV-sok a 78-as vonalán is érdeklődhettek, mobil: 70/33-65-615
Web: www.hermanmotors.hu

AUTÓBUSZ rendelés belföldre és helyben (Budapest és XVII. ker.). 3-10 főig klímás kisbusz gépkocsivezetővel. BKV-soknak és BKV nyugdíjasoknak kedvezmény. T.: 20/99-66-851.

ELADÓ a VI., Szondi utcában Hősök terehez és Városligetig közel egy 1 szobás +álgaléria, egyedi fűtésű, alacsony rezsi, emeleti, jó, állapotban lévő lakás. Irányár: 10,5 M Ft. Tel.: 30/271-02-35

NOLAN N40-es M-es (56-58-as fejméretre) méretű, használt, nyitott, fényes fekete bukósícsal eladó. Nem kivehető bélésű, keveset használt, hibátlan plexivel és csattal. Ár: 17.000 Ft. Érd.: 30/992-1340

VÁLSÁGBAN HASZNÁLJA A SZAKÉRTelmet!
INGYENES pénzügyi ÉLETPÁLYA TERVEZÉS, nyugdíjmegtakarítás már alacsony összeggel!
Hívja pénzügyi tanácsadóinkat: 06-30-428-1430

KISCIKÁK szerető gazdát keresnek. Tel.: 06-70-238-8158 szilviakarpati@freemail.hu

SOMOGYEGRESEN, Siófoktól 40 km-re eladó vagy elcserélhető egy 85 nm-es családi ház, benne fürdő, étkező, zárt veranda, kamra. Villany, víz, telefon, kábelTV, gázcsanak van. A terület 1079 nm, szőlő és gyümölcsfák, gazdasági épületek vannak. Irányár: 3 M. Érd.: 266-18-06.

CSALÁDI OKOK miatt hiteltávtállalással vagy készpénzért eladó egy Skoda Roomster személygépkocsi. 2007. 01. havi klímás, kék metál, téli-nyári gumi garnitúra, stb. Érd:30/327-5547

ELADÓ egy jó állapotban lévő autós Baby hordozó (0-13kg). Érd: 30/488-4817

BUDAPESTEN keresek házat keresünk 2 fő részére, csak hosszú távra (XIX-XX-XXIII.kerület előnyben) Olyan ember jelentkezését várjuk, ahol nem gond a kutya és a macska. Ár: max. 55.000 Ft + rezsi. Telefon: 20/318-6134 (Pvm)

XVI. KER. Centenárium lakótelepen 3 szobás, bútorozott lakás kiadó. Telefonszám: 20/513-03-87

BP.-TÖL 27 KM-RE, Isaszeg Öreg-hegyen 773 nm zártkert, tetőtér beépítéses hétvégi házzal eladó. Panoráma, parkosított telek, néhány gyümölcsfával, vezetékes víz, villany a házban. A lakás lábánál halastó, horgászati lehetőséggel. (Telektől 800 m) Irányár: 7, 2 millió Ft. Érd.: 06-70-204-8918

RÁKOSCSCABA-ÚTELEPEN a Naplástól közelében csendes telekben 160 négyzetméteres 4 szobás 2 fürdőszobás alapírozott családi ház garázs melléképülettel eladó. Ár: 25 millió Ft. Érdeklődni a (30) 506 88 80 telefonon lehet.

BP. XVII. KER. különálló lakrész bútorozottan egy fő vagy egy pár részére. Azonnal beköltözhethet. Érd: 06-20-382-1057

ELADÓ TELEK! Csepel Hárosan eladó egy 3000m²-es zártkert telek. A telken, berendezett faház, pince, kamra, víz, villany és fűtő kút is van. A 138-as, és a 38-as buszmegállótól 5 percre. Irányár: 4.700.000Ft. Tel:06-20/316-5919

IV. KER. ÚJPESTHEZ-KÖZEL a 3-as metró végállomásához-téglapépítésű kétkétszobás társasházban eladó 2 és fél szobás 68nm összkomfortos, egyedi fűtésű kertkapcsolatos lakás. Közös költség nincs, közvetlen autóbusszmegállóban ahol még az éjszakai járat is megáll. Irányár 14 mill. Ft, csere is szóba jöhet max. 1 és fél szobás + értékkülönbözet. Érdeklődni 06 20/284-96-69 vagy bozokiszilvi@hotmail.com

KIADÓ XIV. kerület, Gvadányi utcában 35 m²-es, egy szobás, első emeleti lakás. Tel.: 20/9513-357

ELADÓ XII.-ben Fodor u.-ban 3 szintes sorház, gépkocsi beállóval, kerttel, 120m²-es, cirkófűtés, 1987-ben épült. 46m Ft. Tel.: 114-79, vagy 06 30 2126-958

Pénzügyeit bízza EURÓPA legnagyobb FÜGGETLEN pénzügyi tanácsadójára NYUGDÍJ MEGTAKARÍTÁS, ÉLETPÁLYA TERVEZÉS HITEL, BIZTOSÍTÁSI SZAKTANÁCSADÁS: INGYEN
Keresse szakemberünket: 06-30-428-1430

ELADÓ ÚJSZERŰ LAKÁS XVIII. ker. 20M! Kertvárosi környezetben eladó egy 2005-ben épült jól szigetelt 6 lakásos társasházban, tágas, tetőtéri 85 m², 2+2 fűtőszobás, cirkó fűtéses, riasztós lakás! Kényelmes, jól berendezhető szobák rendkívül világosak, mivel minden évszakban körbe sül a nap. Az amerikai-konyhás nappali 38 m², a szobák 14 m², 10,5 m² és 9,5 m². A zárt kertben auto beálló és kis játszótér került kialakításra. Ár.: 20 000 000.- Érd.: 0620/593-7313

EGY PÁR ÚJ hasított bőr bama túrabakancs (39-es) 3500 Ft, valamint egy darab német gyártmányú, új mágneses derékalj, pamutthuzatban 28 ezer Ft, és két darab új selyempaplan, pelyhes, 5000 Ft/db. Érd: 261-66-76. Kiss Mária.

KISPESTEN a XIX.kerületben 2,5 szobás, 62 m²-es felújított, tehermentes, frissen festett lakás eladó tulajdonostól, tulajdonosnak! A lakás műta. ablakos, redőnyös, szobák laminált parkettákkal, többi helyiség kőves, étkezőkonyhás, a nappali klímás. A loggia egy légtérbe van hozva a szobával. A lakás világos, parkos környezetben helyezkedik el, jó közlekedésnél, a Metró, EURO-PARK, piac, iskola, óvoda központjában van. Ár: 12,8 mFt Érd.: 06/20/23-66-895

ELADÓ: üllőgaritúra 3+2+1, bama bárszón (jó állapotú), nem nyitható. Ár: 15 000 Ft. T: 06-26-313-305

ALBÉRLET A IX. kerület Toronyház utcában kiadó egy másfél szobás lakás. Fűtés gázkonvektor, vízóra van. Érd.: 06 20 494 16 43

TÓTH ZOLTÁN AUTÓSISKOLA

ELMÉLET:

15.000 Ft helyett

VEZETÉSI ÓRA:

2.000 Ft helyett

10.000 Ft

1.500 Ft

A tanfolyamok folyamatosan indulnak!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

VII. Wesselényi 73. (Rottenbiller u.- hoz közel)

20/323-4688 (bármikor hívható),

1/321-7008 (H-K-CS: 13.00-17.00)

OKÉV 01-05-66-04

a BKV dolgozói és családtagjaik részére kedvezmény

Cavident

az egészséges fogakért

Ingyenes állapotfelmérésre jelentkezzen a CAVIDENT fogászatnál!
Első kezelésénél 3000,- Ft értékű egyszeri kedvezményben részesítjük Önt.
Egészségbiztosítási kártyát és bankkártyát is elfogadunk.

Kérjen időpontot a 461-65-00/29-155 és a 29-156 melléken, vagy dobja be igazolványát a Kerepesi út 29/c. 1/129-es ajtón.
Árlista: www.cavident.hu

Fogászati kedvezmények
BKV dolgozók és hozzátartozóik részére!

Tisztelt Hirdetőink!
Az érdeklődésre való tekintettel október hónapjától nem BKV-s ügyfeleknek, illetve üzleti ajánlatot, szolgáltatást kínálóknak is lehetőségük van apróhirdetésük feladására a

Mozgásban magazinban. Ennek árai a következők:
Lakossági: 10 szóig 500 Ft + ÁFA, 11-20 szóig szavanként + 50 Ft + ÁFA; Üzleti (szolgáltatás): 1500 Ft + ÁFA;
Apróhirdetés-felvétel készpénzfizetéssel a szerkesztőségben: 1072 Bp. Akácfa u. 15. 521. szoba, tel.: 461-65-00/12-024

BKV-dolgozók természetesen továbbra is díjtanul adhatnak fel lakossági apróhirdetést magazinunkban!

AKCIÓS ÜDÜLÉS

Igényes, új villában hat éjszaka félpanziós ellátással. Az üdülő tíz kétágyas szobával rendelkezik (minden szobához saját fürdőszoba tartozik). Az ár tartalmaz hat reggelit (bővített, kontinentális) és hat vacsorát (kétfogásos).
Turnusváltások szombattól péntekig.

Árak:

Utószeton: 2008.08.24. 2009.04.12. 23.900.FT/fő.

Előszeton: 2009.04.13. 2009.05.30. 25.900.FT/fő,

Főszeton: 2009.05.31. 2009.06.27. 29.900.FT/fő,

2009.06.28. 2009.08.29. 35.900.FT/fő,

Az ár nem tartalmazza az idegenforgalmi adót, amely 18 és 70 közötti vendégeinkre vonatkozik, éjszakánként 300 forint fejenként. Aktiv BKV dolgozók és családtagjaik részére szolgáltatásunk áraiból 5%kedvezményt biztosítunk, ha van érvényes telepbelépőjük. Üdülési csekk és egészségpénztár elfogadóhely (OTP, MKB, K&H, Vasutas, Honvéd, Erste, Posta, Tempo, Uniqua, Dimenzió).

Bejelentkezés: BALOGH JÓZSEF. 06-30-856-4990
www.deluxevilla.hu

HAJDÚSZOBOSZLÓN

BÚCSÚZUNK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. Dénes Istvánné, sz. Osvald Augusztá 2008. október 29-én, életének 78. évében elhunyt.
Gyászolják: férje, lánya, unokái, veje és mindazok, akik ismerték és tisztelték. Cím: Nagyné Dénes Augusztá, 1125 Bp. Tusnádi u. 36.

MOZGÁSBAN MAGAZIN

A Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság havilapja

www.bkv.hu • bkvzrt@bkv.hu

2008. november • Főszerkesztő: Zelenák Tibor • Szerkesztőség: 1072 Bp. VII., Akácfa u. 15.

Tel.: 461-6500/mellékállomások: 117-41, 12-024, közvetlen szám 342-7167, SMS-szám 20/257-50-40 • mozgasbanmagazin@bkv.hu

Megjelenik minden hónap végén • Kiadja a BKV Zrt. 1072 Bp. VII., Akácfa u. 15. • ISSN 1786-1845

Nyomdai munkálatok: Grafika Press Zrt. 1106 Bp. Jászberényi út 55. Felelős vezető: Gampel István vezérigazgató

Bobó zúzottkő-rakodásra vár Kerepesen

fotó: Magyar János

a hónap képe

hirdetés

HOTEL PANORÁMA

9400 Sopron, Panoráma út 38.

Tel.: 99/312-745

Fax: 99/510-103

www.reise.info.hu/panoramasopron

e-mail: panorama@dpg.hu

Festői környezetben, a Lőverekben szeretettel várjuk kedvező árakkal a

Hotel Panorámában!

A szálloda családias jellege biztosítja a nyugodt pihenést, kellemes időöltést.

Érdeklődni lehet a VTDSZSZ irodában

Telefonszám: 111-22, 3222-070

ŐSZI-TÉLI
SZEMÜVEG

AKCIÓ

a Rapidus Optikában!

Ha október 1-e és december 31-e között szemüveget vásárol nálunk, akkor 3 pár ProClear kontaktlencsét* adunk ajándékba.

Ráadásként, minden ebben az időszakban vásárolt, progresszív (több fókuszú) lencse mellé egy hasonló felszereltségű normál lencsét is ajándékba adunk.

A nálunk vásárolt szemüvegekhez, a szakorvosi szemvizsgálat ingyenes, kérjük időpont egyeztetés miatt hívják az alábbi telefonszámot!

* az ajánlat csak a lencsére vonatkozik, ápolószerekre nem.

rapidus
optika

www.rapidus.hu

Tel.: (1) 318 - 3613

Gyönyörű albumok karácsonyra

Keresse a könyvesboltokban!

Közlekedik a főváros

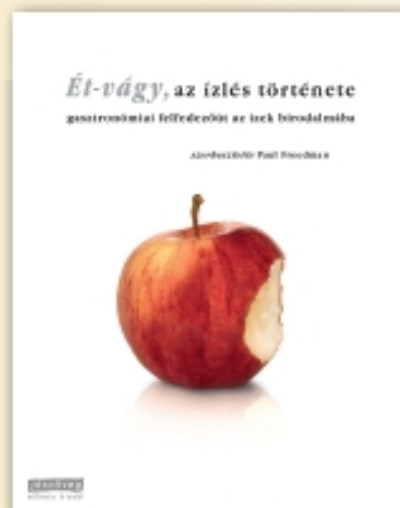
Amit mindennap láthat, és amit
többé sohasem

4990 Ft

Ét-vágy, az ízlés története

Gasztronómiai felfedezőút az ízek birodalmába

8990 Ft

Testemen keresztül

A kőház: Gina igaz története

2490 Ft

Készíts mangát!

Manga Clip Art, CD-vel

3990 Ft

Készíts fantasyt!

Fantasy Clip Art, CD-vel

3990 Ft

jószöveg
műhely kiadó